

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. október 13.

**KERESKEDELMI
ÉS MARKETING
ALAPISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Fontos tudnivalók

A javítás során fel kell tüntetni a részmegoldásért járó részpontszámokat, és meg kell jelölni az előforduló hibákat és tévedéseket.

A pontszámok odaítélésénél a következő elveket kell követni:

1. A teljes pontszám csak hibátlan feladatmegoldásért adható meg. Hiányzó válasz esetén a válaszáért adható részpontszámot le kell vonni.

2. Logikai hiba esetén a részpontszám egészét le kell vonni a hibavétés helyén. Számolási hibával megoldott feladatnál a részpontszám felét le kell vonni a hibavétés helyén. A feladat későbbi részében a logikailag jó megoldás a tovagyrűző számbeli eltérés ellenére is teljes értékűnek számít mindkét esetben, tehát a későbbi részpontszámokat egyetlen hiba miatt nem kell csökkenteni.

3. Egy feladatnál csak egy megoldás értékelhető.

4. A számításoknál nem elegendő a végeredmény feltüntetése, a mellékszámításokat is fel kell tüntetni.

5. Igaz-hamis kérdéseknél önmagában az **Igaz** vagy a **Hamis** válasz megjelöléséért 1 pont jár. A hibás megítélés mellett az önmagában szakmailag helyes indoklásért 2 pont adható.

(A javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de szakmailag kifogástalan indoklásért is teljes pontszám adható.)

6. A feladatoknál többféle megoldás lehetséges. A javítási útmutatóban közölt eljárástól (szöveges megnevezéstől) eltérő megoldások is lehetnek teljes értékűek, ezekért is teljes pontszám jár.

A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.

Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

Választást, rövid választ igénylő feladatok a gazdálkodási ismeretek témaköreiből**50 pont****Alapfogalmak****Összesen: 25 pont**

I. Feleletválasztás

5 x 1 pont = 5 pont

1. A vállalkozások tulajdonforma alapján lehetnek:
 - a. **magán, állami, önkormányzati és szövetkezeti tulajdonban.**
 - b. egyéni vagy társas tulajdonban.
 - c. belföldi vagy külföldi tulajdonban.

2. Kötelezően előírt alapítási értékhatára van
 - a. a betéti társaságnak és a korlátolt felelősségű társaságnak.
 - b. a közkereseti társaságnak és a részvénytársaságnak.
 - c. **a korlátolt felelősségű társaságnak és a részvénytársaságnak.**

3. Munkaszerződés módosítása
 - a. csak egyoldalúan történhet.
 - b. **csak közös megegyezéssel történhet.**
 - c. nem lehetséges.

4. A bérhányad növekedése azt jelenti, hogy
 - a. a vállalkozás bérgazdálkodása javult.
 - b. **a vállalkozás bérgazdálkodása romlott.**
 - c. az átlagbér emelkedett.

5. Az Európai Unió elődje volt
 - a. **az Európai Gazdasági Közösség.**
 - b. a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa.
 - c. a Nemzetközi Fejlesztési Bank.

II. Igaz-hamis állítások

4 x 3 pont = 12 pont

Jelölje döntését (Igaz vagy Hamis) a megfelelő állítás után I vagy H betűvel! A válaszokat minden esetben indokolni kell. A helyes állítás 1 pont, a helyes indoklás 2 pontot ér.

1. A próbaidő alatt a munkaviszony rendkívüli felmondással szüntethető meg. ...**H**...

Hamis. A próbaidő alatt a munkaviszony azonnali hatállyal szüntethető meg.

2. A csődeljárás célja a vállalkozás felszámolása. ...**H**...

Hamis. A csődeljárás célja a csődegyezség megkötése, és lehetőség szerint a fizetőképesség visszaállítása. Csak végső esetben történik meg a cég felszámolása.

3. A hitelkérelem elbírálását egy, a bankoktól független szakértői testület végzi. ...**H**...

Hamis. A hitelkérelmet az aktuális pénzügyi intézet végzi, amelyikhez a kérelmet beadták.

4. Az amortizáció elszámolásánál az eszköz bruttó értéke az áfával növelt beszerzési árat jelenti. ...**H**...

Hamis. Az eszköz bruttó bekerülési értéke a nettó vételár növelve a beszerzéshez, beüzemeléshez szükséges egyéb költségekkel, pl. szállítás, telepítés költségeivel.

III. Definíciók

4 x 2 pont = 8 pont

Értelmezze, írja le röviden a kért fogalmakat, gazdasági jelenségeket!

1. A törzstőke:

Kft. alapításakor a tagok által befizetett törzsbetétek összessége.

2. Az alapterület hatékonyság mutatója:

Kifejezi, hogy egységnyi alapterületen mekkora árbevételt értek el. (Az egy négyzetméter alapterületre jutó árbevételt fejezi ki.)

3. A vagyon:

A vállalkozás tulajdonában lévő szellemi és anyagi javak, illetve a velük kapcsolatos jogok, pl. követelések, kötelezettségek.

4. A kötvény:

Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír.

Törvények, szabályok, összefüggések**Összesen: 25 pont**

IV. Kifejtő kérdés

14 pont

Ismereteit jól rendszerezve igyekezzen átfogó képet adni a megadott témáról!

Fejtse ki a gazdasági társaságok alapításának általános vonásait (alapítók személye, társasági szerződés megkötése, annak tartalma, cégbíróság szerepe bejegyzéskor és a szerződés módosításakor, működés megkezdése).

*Társaságot **alapíthatnak** természetes személyek és vállalkozások.* (1 pont)

*A társaság alapító tagjainak **társasági szerződés,*** (1 pont)

*rt. esetében alapszabály, illetve egy személyes vállalkozás esetén alapító okirat elfogadása szükséges. Ezt valamennyi tagnak alá kell írni. A társasági szerződést **közjegyző által készített közokiratba vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni.***

(1 pont)

A társasági szerződésben meg kell határozni:

*- a gazdasági társaság **cégnevét és székhelyét,*** (1 pont)

*- a gazdasági társaság **tagjait,*** (1 pont)

*- a gazdasági társaság **tevékenységeit,*** (1 pont)

*- a társaság **jegyzett tőkét, az egyes tagok vagyoni hozzájárulását,*** (1 pont)

*- a társaság **képviselését, ideértve a cégjegyzés módját;*** (1 pont)

*- a tagok (részvényesek) által kijelölt **vezető tisztségviselőket;*** (1 pont)

*- a gazdasági társaság **működésének időtartamát, ha a társaságot határozott időre alapítják; valamint*** (1 pont)

- mindazt, amit e törvény az egyes társasági formáknál kötelezően előír.

*A tagok **vagyoni hozzájárulása** lehet pénzbeli és nem pénzbeli (apport) hozzájárulás.*

(1 pont)

*A **cégbíróság** az elektronikusan beküldött alapító okirat alapján **bejegyzi a céget, a bejegyzést csak törvénysértés vagy azonos cégnév esetén lehet megtagadni.*** (1 pont)

*A társaság **előtársaságként a bejegyzés előtt is megkezdheti működését.*** (1 pont)

*A szerződés módosítását a cégbíróságnak **30 napon belül be kell jelenteni.*** (1 pont)

V. Dokumentum összeállítása – Pénzügyi terv összeállítása 11 pont

Az alábbi adatok alapján állítsa össze a vállalkozás 2014. évi pénzügyi tervének kiadási oldalát!

Az anyag jellegű ráfordítások összege 27 200 ezer Ft, ebből elábé 78%. Hitelek kamata 700 ezer Ft, fuvar költség és egyéb szolgáltatások díja 600 ezer Ft, egyéb kiadások 3000 ezer Ft, a fizetendő áfa 2292 ezer Ft. A bérösszeg évi 1100 ezer Ft, a vállalkozást terhelő szociális hozzájárulási adó 27%, a szakképzési hozzájárulás 1,5%.

Kerekítési pontosság: egész Ft

Kiadások és ráfordítások megnevezése	Adatok ezer Ft-ban	Értékelés-pontozás
Anyag jellegű ráfordítások	27 200	1 pont
- ebből elábé	21 216	Számítás 1 pont Adat beírása 1 pont
Igénybe vett szolgáltatások költségei	600	1 pont
Fizetett kamatok	700	1 pont
Egyéb kiadások	3000	1 pont
- ebből fizetendő áfa	2 292	1 pont
Bér és járulékai	1 413,5	Számítás 1 pont Adat beírása 1 pont
Összesen:	32 913,5	Számítás 1 pont Adat beírása 1 pont

Elábé összege: $27\,200 \cdot 0,78 = 21\,216$ ezer Ft

Bér és járulékok összege: $1\,100 + (1\,100 \cdot 0,27 + 1\,100 \cdot 0,015) = 1\,413,5$ ezer Ft

Összesen: $27\,200 + 600 + 700 + 3\,000 + 1413,5 = 32\,913,5$ ezer Ft.

Számítást igénylő feladatok a gazdálkodási ismeretek témaköreiből**50 pont****1. Árképzés****Összesen: 15 pont**

Ön a Kényelem Lakberendezési bolt vezetője. 16 db bőr tv-fotel beszerzésére kért árajánlatokat. A két azonos minőségű, és legkedvezőbb ajánlat a következő:

A Felhón Járó Kft. ajánlata: a fotelek bruttó listaára 55 994 Ft/db. A foteleket a nettó listaár 5%-a ellenében ki is szállítják. Mivel nincs saját fuvarszköze, ezért ezt a megoldást kell választaniuk. Ha a szállítást követő 3 napon belül fizetnek, akkor 3% árengedményt kaphatnak. Ha 10 darab felett rendelnek, akkor további 3% azonnali árengedményt kaphatnak.

A Műbútorasztalos Bt. ajánlata: nettó listaár 42.000 Ft/db. A termékeket nem szállítják ki, de egy másik cég megbízásával a fuvarozás költsége 1 700 Ft/db. Ha 20 db felett rendel, akkor ingyenes a kiszállítás. Azonnali fizetés esetén 5% árengedményt érvényesítenek. A termékek 27%-os áfakulcsba tartoznak.

A versenytársak a hasonló minőségű foteleket 75 000 Ft/db fogyasztói áron értékesítik. A tulajdonos elvárása a nettó beszerzési árra számított, minimum 35%-os árrés.

Feladat:

Számítsa ki mindkét esetben a nettó beszerzési árat!

7 pont

(Kerekítési pontosság: egész Ft)

Számítások:

Felhón Járó Kft.

Nettó listaár: $55\,994 / 1,27 = 44\,090$ Ft/db (1 pont)

+ Szállítási ktg: $44\,090 * 0,05 = 2\,205$ Ft/db (1 pont)

- Árengedmény gyors fizetés miatt: $44\,090 * 0,03 = 1\,323$ Ft/db (1 pont)

- Árengedmény 10 db feletti rendelés miatt: $44\,090 * 0,03 = 1\,323$ Ft/db (1 pont)

Nettó beszerzési ár = 43 649 Ft/db (1 pont)

Műbútorasztalos Bt.

Nettó listaár: 42 000 Ft/db

+ Szállítási ktg.: 1 700 Ft/db

- Árengedmény azonnali fizetés miatt: $42\,000 * 0,05 = 2\,100$ Ft/db (1 pont)

Nettó beszerzési ár = 41 600 Ft/db (1 pont)

Számítsa ki mindkét esetben a bruttó fogyasztói árat a tervezett minimális árrésszint alkalmazásával! (Kerekítési pontosság: egész Ft) 4 pont

Felhőn Járó Kft.

Nettó eladási ár = $43\,649 * 1,35 = 58\,926$ Ft/db (1 pont)

Bruttó eladási ár = $58\,926 * 1,27 = 74\,836$ Ft/db (1 pont)

Műbútorasztalos Bt.

Nettó eladási ár = $41\,600 * 1,35 = 56\,160$ Ft/db (1 pont)

Bruttó eladási ár = $56\,160 * 1,27 = 71\,323$ Ft/db (1 pont)

Döntse el, hogy melyik beszerzési forrást választaná, döntését mindenképpen indokolja!

Az indoklás nélküli döntés nem értékelhető! 4 pont

A vizsgázó megfelelő érvelés mellett mindkét szállító ajánlatát választhatja, mivel mindkét esetben a versenytársak árai alatt maradnának.

Egyik megoldási lehetőség pl.:

- A Műbútorasztalos Bt ajánlatát fogadják el, mert alacsonyabb a beszerzési ár (1 pont), így alacsonyabb eladási árat kalkulálhatnak (1 pont), s ezzel versenyelőnyhöz juthatnak (1 pont). Vagy a kalkulált eladási árnál magasabb árat is megállapíthatnak, s még mindig versenyképes árat alakítanak ki. (1 pont)

Másik megoldási lehetőség pl.:

- A Felhőn Járó Kft. ajánlatát választanám, mert a kalkulált eladási ár a versenytársak áraihoz igazodik (1 pont), viszont az egyedi árrés összege magasabb (1 pont), mint a másik beszerzési forrás esetében, így azonos mennyiségű termék értékesítése esetén magasabb árréstömeget érhetnek el. (1 pont) A szállító mellett szólhat az is, hogy ha később nagyobb mennyiséget rendelnek, akkor kaphatnak kedvezményt is. (1 pont)

2. Nyereségképzés folyamata**Összesen: 15 pont**

Egy élelmiszerkereskedelmi kft. alábbi, hiányosan kitöltött eredménykimutatását ismeri:

Megnevezés	Adatok ezer Ft-ban
Üzemi-üzleti tevékenység hozama	23 600
Üzemi-üzleti tevékenység ráfordítása	16 520
Üzemi-üzleti tevékenység eredménye	7 080
Pénzügyi tevékenység hozama	700
Pénzügyi tevékenység ráfordítása	1 200
Pénzügyi tevékenység eredménye	- 500
Szokásos vállalkozói eredmény	6 580
Rendkívüli hozam	900
Rendkívüli ráfordítás	1 100
Rendkívüli eredmény	- 200
Adózás előtti eredmény	6 380
Adózott eredmény	5 742
Osztalék	0
Mérleg szerinti eredmény	5 742

Feladat:

Töltse ki a táblázat hiányzó rovatait!

9 pont

A társasági adó mértéke 10%. Az adóalapot növelő és csökkentő tényezők összege megegyezik. (Kerekítési pontosság: ezer Ft)

$$\text{Üzemi üzleti eredmény} = 23\,600 - 16\,520 = 7\,080 \text{ ezer Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$\text{Pénzügyi tevékenység eredménye} = 700 - 1\,200 = -500 \text{ ezer Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$\text{Szokásos vállalkozói eredmény} = 7\,080 - 500 = 6\,580 \text{ ezer Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$\text{Rendkívüli eredmény} = 900 - 1\,100 = -200 \text{ ezer Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$\text{Adózás előtti eredmény} = 6\,580 - 200 = 6\,380 \text{ ezer Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$\text{Adózott eredmény} = 6\,380 - (6\,380 \cdot 0,1) = 5\,742 \text{ ezer Ft} \quad (3 \text{ pont})$$

$$\text{Mérleg szerinti eredmény} = 5\,742 - 0 = 5\,742 \text{ ezer Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

Válaszoljon az eredménykimutatással kapcsolatban az alábbi kérdésekre! 6 pont

Milyen csoportokba soroljuk az üzemi-üzleti ráfordításokat, amikor összköltség eljárással készítjük az eredménykimutatást? Sorolja fel őket! (4 pont)

- **Anyag jellegű ráfordítások** 1 pont
- **Személyi jellegű ráfordítások** 1 pont
- **Értékcsökkenés** 1 pont
- **Egyéb ráfordítások** 1 pont

Hogyan hatott a vállalkozás adózás előtti eredményére az egyes eredményrészek alakulása?

(2 pont)

Az üzemi - üzleti tevékenység eredménye nyereség volt (+7 080 ezer Ft), ez növelte az adózás előtti eredményt, de mind a pénzügyi tevékenység eredménye (-500 ezer Ft), mind a rendkívüli eredmény (-200 ezer Ft) veszteség volt, így ezek csökkentették az adózás előtti eredményt.

3. Vagyommérleg**Összesen: 20 pont**

Egy jó barátja azt kéri, segítsen értelmezni vállalkozásának vagyommérlegét, és segítsen kiszámítani néhány mutatót, amelyeket a hitelkérelemhez kell majd mellékelni.

Eszközök	Ezer Ft	Források	Ezer Ft
A. Befektetett eszközök	20 000	D. Saját tőke	30 000
		I. Jegyzett tőke	15 000
I. Immateriális javak	1 500	II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0
II. Tárgyi eszközök	15 500	III. Tőketartalék	0
III. Befektetett pénzügyi eszközök	3 000	IV. Eredménytartalék	7 000
B Forgóeszközök	22 000	V. Lékötött tartalék	2 000
		VI. Értékelési tartalék	0
I. Készletek	17 000	VII. Mérleg szerinti eredmény	6 000
II. Követelések	2 000	E. Céltartalékok	7 000
III. Értékpapírok	0	F. Kötelezettségek	5 000
IV. Pénzeszközök	3 000	I. Hátrasorolt kötelezettségek	0
C. Aktív időbeli elhatárolások	0	II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	3 000
		III. Rövid lejáratú kötelezettségek	2 000
Eszközök összesen	42 000	G. Passzív időbeli elhatárolások	0
		Források összesen	42 000

Kérdések a mérleggel kapcsolatban

5 * 1 pont

Feladat:

Húzza alá a helyes választ!

A vállalkozás tartozásait a jelentik.

követelések

kötelezettségek

A vállalkozás vagyona ezer Ft.

42 000

15 000

Értékcsökkenést a után számolnak el.

befektetett eszközök

befektetett tárgyi eszközök

A jegyzett tőke a rögzített összeggel egyezik meg.

társasági szerződésben

eredmény kimutatásban

A vállalkozás gazdálkodása a tárgyévben

nyereséges volt.

veszteséges volt.

Mutatók a vállalkozás vagyonszerkezetével kapcsolatban 15 pont

Feladat:

Számítsa ki az alábbi mutatókat és értelmezze őket egy-egy mondattal!

Kötelezettségek aránya a vagyonhoz viszonyítva (1 pont)

$$5\,000 / 42\,000 = 11,9\%$$

A mutató értelmezése: (2 pont)

A vállalkozás kötelezettségei a vállalkozás vagyonának 11,9%-át teszik ki.

A kötelezettségek aránya a követelésekhez viszonyítva (1 pont)

$$5\,000 / 2\,000 = 250\%$$

A mutató értelmezése: (2 pont)

A vállalkozás kötelezettségei két és félszer nagyobbak, mint a követelései.

A forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek aránya (1 pont)

$$22\,000 / 2\,000 = 1100\%$$

A mutató értelmezése: (2 pont)

A vállalkozás forgóeszközei több mint tizenegyszer nagyobbak, mint a rövidlejáratú kötelezettségei.

Pénzeszközök aránya a rövid lejáratú kötelezettségekhez képest: (1 pont)

$$3\,000 / 2\,000 = 150\%$$

A mutató értelmezése: (2 pont)

A pénzeszközök a rövidlejáratú kötelezettségek 150%-át fedezik.

Forgóeszközök készletek nélkül és a rövid lejáratú kötelezettségek aránya (1 pont)

$$(22\,000 - 17\,000) / 2\,000 = 250\%$$

A mutató értelmezése (2 pont)

A forgóeszközök összege a készletek nélkül több mint kétszer nagyobbak, mint a rövidlejáratú kötelezettségek.
